

PRESSEMEDDELELSE NR. 177/22

Luxembourg den 8. november 2022

Domstolens dom i de forenede sager C-704/20 og C-39/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
(Prøvelse af egen drift af frihedsberøvelsen)

Den nationale retsinstans er forpligtet til på eget initiativ at efterprøve lovligheden af en frihedsberøvelsesforanstaltning truffet over for en udlænding med ulovligt ophold eller over for en asylansøger

Det følger af EU-retten ¹, at vedtagelsen af en frihedsberøvelsesforanstaltning eller en foranstaltning om opretholdelse af frihedsberøvelsen over for en udlænding, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse, eller som ikke har lovligt ophold på en medlemsstats område, forudsætter, at en række lovlighedsbetingelser er opfyldt

En algerisk statsborger, en marokkansk statsborger og en statsborger fra Sierra Leone anfægtede de frihedsberøvelsesforanstaltninger, som forskellige nederlandske retsinstanser havde truffet over for dem.

Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Nederlandene) og rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch (retten i første instans i Haag, tingstedet 's-Hertogenbosch, Nederlandene), forelagde Domstolen et spørgsmål om, hvorvidt EU-retten forpligter retsinstanserne til på eget initiativ at efterprøve den eventuelle manglende opfyldelse af en betingelse for en frihedsberøvelsesforanstaltnings lovlighed, der ikke er blevet gjort gældende af den berørte person.

I sin dom af dags dato bemærker Domstolen indledningsvis, at enhver frihedsberøvelse af en tredjelandstatsborger, hvad enten den anordnes i forbindelse med en tilbagesendelsesprocedure som følge af ulovligt ophold, i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse eller i forbindelse med overførsel af en ansøger om en sådan beskyttelse til den medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af vedkommendes ansøgning, udgør et alvorligt indgreb i denne tredjelandstatsborgers ret til frihed, der er fastsat i artikel 6 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Når det viser sig, at betingelserne for frihedsberøvelsens lovlighed ikke var eller ikke længere er opfyldt, skal den berørte person følgelig omgående løslades. Dette er bl.a. tilfældet, når det konstateres, at tilbagesendelsesproceduren, proceduren for behandling af ansøgningen om international beskyttelse eller overførselsproceduren alt efter tilfældet ikke længere gennemføres med den nødvendige omhu, eller når frihedsberøvelsesforanstaltningen ikke eller ikke længere er forholdsmæssig.

Domstolen fastslår dernæst, at EU-lovgiver på området for frihedsberøvelse af udlændinge ikke har begrænset sig il

¹ Særligt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16.12.2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (EUT 2008, L 348, s. 98) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/33/EU af 26.6.2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 96), sammenholdt med artikel 6 i chartret om grundlæggende rettigheder (ret til frihed).

at fastsætte fælles materielle standarder, men af hensyn til princippet om en effektiv domstolsbeskyttelse ligeledes har indført fælles processuelle regler, der har til formål at sikre, at der i hver medlemsstat findes en ordning, som gør det muligt for den kompetente retslige myndighed, i givet fald efter en prøvelse af egen drift, at løslade den berørte person, så snart det viser sig, at frihedsberøvelsen af den pågældende ikke eller ikke længere er lovlig.

Det følger heraf, at den retslige myndighed, der har kompetence til at efterprøve lovligheden af en frihedsberøvelsesforanstaltning, skal tage hensyn til samtlige forhold, navnlig af faktisk karakter, der bringes til dens kendskab, og som suppleret eller præciseret i forbindelse med processuelle foranstaltninger, som den måtte anse for nødvendige at træffe på grundlag af den nationale ret, og den skal på grundlag af disse forhold i givet fald konstatere en tilsidesættelse af en lovlighedsbetingelse hidrørende fra EU-retten, selv når denne tilsidesættelse ikke er blevet gjort gældende af den berørte person. Denne forpligtelse berører ikke den forpligtelse, som denne retslige myndighed har til at opfordre hver af parterne til at udtale sig om denne betingelse i overensstemmelse med kontradiktionsprincippet.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Forbliv online!

